

לכנס השנתי השמיני של הקתדרה ללימודי תולדות קרן קימת לישראל ומפעליה באוניברסיטת בר-אילן

מחקרים חדשים בתולדות היישוב, ההתיישבות הציונית ובניין הארץ לרגל מלאות 110 שנים להקמתה של קרן קימת לישראל ולראשית ההתיישבות היהודית בגליל התחתון

יום ראשון, ר"ח כסלו תשע"ב - 27.11.2011
באולם ב"ק באוניברסיטת בר-אילן

בתכנית

8:30 התכנסות והרשמה

9:30-8:45 דברי פתיחה וברכות

פרופ' חיים טייטלבוים, רקטור אוניברסיטת בר-אילן
מר אפי שטנצלר, יו"ר דירקטוריון קק"ל
פרופ' זמירה מברך, דיקנית הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת בר-אילן
מר יחיאל לקט, יו"ר מכון קק"ל לתולדות הציונות וההתיישבות
פרופ' מיכאל סופר, ראש המחלקה לגאוגרפיה וסביבה, אוניברסיטת בר-אילן
פותח: **פרופ' יוסי כץ**, ראש הקתדרה ללימודי תולדות קק"ל ומפעליה
באוניברסיטת בר-אילן

11:30-9:30 מושב ראשון

ראשית ההתיישבות היהודית בגליל התחתון

יו"ר: פרופ' אלה בלפר

ד"ר דן גלעדי
המהפך בשיטות ההתיישבות וארגונה על-ידי יק"א בגליל התחתון
ד"ר אסתי ינקלביץ'
ס'גרה-אילניה - מחוות הכשרה למושבת אריסים
ד"ר יאיר זלטנרייך
יק"א בגליל - היום שאחרי מלחמת העולם הראשונה
ד"ר רפאל שפר
זהות בני האיכרים בגליל, המקרה של יבניאל

11:45-11:30 הפסקת קפה

13:30-11:45 מושב שני

במלאות 110 שנים לקק"ל

יו"ר: ד"ר שולמית אליאש

ד"ר אופירה גראויס-קובלסקי
מפת ארץ ישראל כסמל בקק"ל ובארגונים פוליטיים שונים
גב' נעמה פרוסטיג
פעילות הקק"ל והתנועה הציונית בסין
פרופ' יוסי כץ
'באה השבת באה המנוחה?' - סעיף שמירת השבת בחוזה החכירה
שבין הקק"ל להתיישבות העובדת

14:30-13:30 הפסקת צהריים

16:00-14:30 מושב שלישי

תמורות בגליל התחתון

יו"ר: פרופ' אלישע אפרת

ד"ר כריסטינה רטיג'רי
הגליל התחתון על-פי מתילדה סראו (1893), הרצאה באנגלית
Dr. Maria Cristina Rattighieri: Matilde Serao in Galilee (1893):
Descriptions and perceptions seen through the eyes of an Italian
woman writer and solo traveler

ד"ר רן אהרנסון

למה דווקא גליל תחתון: ייחודה וכלליותה של ראשית ההתיישבות

פרופ' יחיעם ויץ

משפחת ויץ בגליל התחתון

ד"ר מעין הס-אשכנזי

מצפה יודפת - ראשון המצפים בגליל

16:15-16:00 הפסקת קפה

17:45-16:15 מושב רביעי

הגליל ובניין הארץ

יו"ר: ד"ר מרים ביליג

מר דותן גורן

היוזמה להקמת שכונת מיימוניה מסביב לקבר הרמב"ם בטבריה

ד"ר ניר מן

השפעת דודו העבודה על מפת ההתיישבות העברית בארץ-ישראל

ד"ר יעקב מרקוביציקי

ממאחד למזקף: רכישת הקרקעות ברמת יששכר ויצירת הקשר עם חמולת הזעביה

18:00-17:45 הפסקת קפה

19:30-18:00 מושב חמישי

אתגרי הקק"ל לעשור השני של המאה ה-21

פאנל בהשתתפות:

מר אפי שטנצלר, יו"ר דירקטוריון קק"ל

פרופ' יוסי בן-ארצי, פרופ' יוסי כץ, ד"ר רות חננאל, מר יניב כרמל
מנחה: **מר יחיאל לקט**, יו"ר מכון קק"ל לתולדות הציונות וההתיישבות

הכנס פתוח לציבור הרחב ללא תשלום

רשימת המשתתפים בכנס

פרופ' חיים טייטלבוים
מר אפי שטנצלר

פרופ' זמירה מברך

מר יחיאל לקט

פרופ' מיכאל סופר

פרופ' יוסי כץ

פרופ' אלה בלפר

ד"ר דן גלעדי

ד"ר אסתי ינקלביץ'

ד"ר יאיר זלטנרייך

ד"ר רפאל שפר

ד"ר שולמית אליאש

ד"ר אופירה גראויס-קובלסקי

גב' נעמה פרוסטיג

פרופ' אלישע אפרת

ד"ר כריסטינה רטיג'רי

ד"ר רן אהרנסון

פרופ' יחיעם ויץ

ד"ר מעין הס-אשכנזי

ד"ר מרים ביליג

מר דותן גורן

ד"ר ניר מן

ד"ר יעקב מרקוביציקי

פרופ' יוסי בן-ארצי

ד"ר רות חננאל

מר יניב כרמל

רקטור אוניברסיטת בר-אילן

יו"ר דירקטוריון קק"ל

דיקנית הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת בר-אילן

יו"ר מכון קק"ל לתולדות הציונות וההתיישבות

ראש המחלקה לגאוגרפיה וסביבה, אוניברסיטת בר-אילן

ראש הקתדרה ללימודי תולדות קק"ל ומפעליה באוניברסיטת בר-אילן

המחלקה להיסטוריה כללית, אוניברסיטת בר-אילן

חוקר תולדות היישוב במדינה

החוג ללימודי ארץ-ישראל, אוניברסיטת חיפה

ראש החוג לחינוך, המכללה האקדמית תל חי

חטיבת אדנאואר, המחלקה לפוליטיקה וממשל, אוניברסיטת בן גוריון

חוקר תולדות המושבה העברית והאיכר העברי בגליל

המחלקה להיסטוריה כללית, אוניברסיטת בר-אילן

מוסד הרצל, אוניברסיטת חיפה; הקתדרה ללימודי תולדות קק"ל ומפעליה באוניברסיטת בר-אילן

המחלקה לגאוגרפיה וסביבה, אוניברסיטת בר-אילן

החוג לגאוגרפיה וסביבת האדם, אוניברסיטת תל-אביב וחתן פרס ישראל לגאוגרפיה

פורום אירופה, האוניברסיטה העברית בירושלים

המחלקה לגאוגרפיה, האוניברסיטה העברית בירושלים

החוג ללימודי ארץ-ישראל, אוניברסיטת חיפה

חוקר תולדות ארץ-ישראל

מנהלת מו"פ אזורי שומרון ובקעת הירדן; ביה"ס לארכיטקטורה והמחלקה לסוציולוגיה

המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון

המחלקה לגאוגרפיה וסביבה, אוניברסיטת בר-אילן;

הקתדרה ללימודי תולדות קק"ל ומפעליה באוניברסיטת בר-אילן

עורך כתב-העת 'עלי זית וחרב'

מוסד הרצל, אוניברסיטת חיפה

החוג ללימודי ארץ-ישראל ולשעבר רקטור אוניברסיטת חיפה

החוג למדיניות ציבורית, אוניברסיטת תל-אביב

תנועת דרוור-ישראל